Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 225. Marţi in 10 (22) Octombre.

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse), Nr. 4. Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Întêmplările din Agram.

Timişoara, 22 Octobre.

În unele privinţe starea croaţilor este cam analogă cu a noastră. De la dînşii încă se pretinde, ca şí de la noi, sě recunoască supremaţia elementului maghiar în ţeara lor, sě se închine »ideei de stat« şi sě recunoască, dacă nu aḑi, mâne: limba maghiară ca limbă de stat, şi preste astea sě creadă şi sě joare, că maghiarii le sunt fraţi, ştiţi: fraţi de o mamă şi de un tată.

Deosebirea între croaţi şi noi e, că croaţilor pentru toate astea li-se dă în schimb bună plată din vistieria ţerii noastre şi »carta bianca«; până când noauă nu ni-se dau de cât ghiolduri şi titulaturi josnice în toate chipurile şi formele, mai secuestrându-ni-se, peste astea şi sângele, sudoarea, cultura, până şi limba la diferitele oficiolate ale ţerii, comitatense etc.

În raport cu maghiarii însě această deosebire nu e deosebire.

Cum se poartă croaţii faţă cu stăpânirea din Budapesta, şi cum ne purtăm noi?

Nu se poate negá, că croaţii sunt mult mai resoluţi de cât noi. Ei numai din prudenţă, din oportunitate şi din interese materiale de stat făţăresc niţel amor, niţică aderinţă şi prietinia faţă de »ţeara mamă«, dar' în merit ei stau toţi neclătiţi pe lângă principiul şi convingerile lui Jellacich: că Croaţia este a lor proprie, şi ei ca stat croaţesc naţional trăiesc, se desvoaltă, progresează şi se întăresc. Asta e fapt.

Astfeliu şi întêmplările din sěptěmâna trecută ne convinseră că croaţii, când věd sosit momentul de a pronunţá un »veto« faţă de tendinţele maghiare, ei îşi uită chiar şi de prudenţă, de oportunitate, de toate interesele materiale ale statului lor; ei nu admit nici măcar un vis ori o umbră din presupunerile ce le nutreşte stăpânirea din Budapesta, necombătută şi nedesavuată.

Este corect, din al lor punct de vedere, dar' trebue sě recunoască şí dînşii, că din alte puncte de vedere ei au greşit de astădată, preste měsură.

Regulele de bunăcuviinţă pretind, ca în ḑile de mari sěrbători bucuria şi dragostea generală sě nu se conturbe la nici un cas; ca la o astfeliu de ocasiune: când Domnul ţerii vine ca oaspe şi descinde din înălţime spre a dá mâna cu poporul, nu este lucru cuviincios, ca astfeliu de oaspe sě devină scârbit sau supěrat.

Din acest punct de vedere dar' trebue sě constatăm, că croaţii nu au respectat aceste regule de bunăcuviinţă, şi sě intonăm cu destulă satisfacţiune sufletească, că poporul român până în ḑiua de aḑi încă nici odată nu a dat esemplu despre o astfeliu de uitare de sine.

Ori cât de asuprit, amărît sau dripit în ale sale naţionale şi sufleteşti, dar' poporul român totuşi a rěmas calm în judecata sa şi în faptele sale, şi în presenţa Monarchului sěu el nici-odată nu l'a scârbit sau întristat.

Că pentru asta află poporul român recunoştinţă în ţeara sa, ori ba? — asta deocamdată este irrelevant. Poporul român nici odată n'a cerut nici aşteptat recunoştinţă de la deţinătorii puterii, de la oamenii seduşi, preocupaţi şi ostili faţă de dînsul, ci a cerut'o şi aşteptat'o de la lumea nepreocupată, de la acea lume, care judecă pe om sau pe un popor pe temeiul faptelor sale proprii, ear' nu pe temeiul spuselor, calumniărilor sau denunţărilor altora.

E trist şi dureros la tot casul, că poporul român încă n'a ajuns a se bucurá în ţeara sa de această recunoştinţă, ba poate chiar din contră: aceasta vîrtute a lui a ajuns sě fie privită de bună ocasiune în mâna oamenilor fără suflet pentru de a'l dripí şi apěsá. Dar' aceasta sě nu ne seducă, nici amăgiască.

După astea privind aversul acestei medalie, nu se poate, ca cineva sě-i denege coloritul sěu de mare importanţă politică.

Din punct de vedere politic judecate, întêmplările pomenite de la Agram dovedesc prea la înţeles, că prin des-lăudatul pact cu Croaţia pămêntul acestei ţeri nu e nici câtuşi de puţin nutritoriu pentru rădăcina hegemoniei maghiare; că Banul Croaţiei după o activitate încordată şi perpetuă de 10 ani, după o activitate pururea lăudată şi preamărită ca spornică (?) şi fructiferă (??), când fù la adecăte nu putù secerá de cât un eşec personal de prima grandeţă! În loc de a se dovedí prin fapt »pacificaţiunea« pururea lăudată, accentuată şi ţinută gata ca în mână, se dovedì chiar contrariul: o minciună din toate astea, o dovadă viiă şi eclatantă la adresa domnilor nostri stăpânitori din Ungaria, că în Croaţia trebile nu stau astfeliu!

Cari vor fi urmările acestei loviri cu capul de părete? Putem oare sperá, că deţinătorii puterii statului nostru îşi vor deschide ochii, şi vor face politică?

Nu. De feliu nu!

Viforul ce aḑi de sigur va fi bântuit minţile compatrioţilor întruniţi în dieta Ungariei, ne dovedesc — durere — că nu. Deţinătorii puterii statului nu-şi sparg capul cu ştiinţele politice, cu resoanele politice, cu politica însaşi, ci ei cultivă grandomania lor nebună. În loc, ca ei măcar în oara a 11-a sě-şi vină în ori şi sě-şi caute ajutoriul şi sprijinul necesar în internul ţerii şi acolo unde el într'adevěr se află, ei prefer mai mult, ca grandomaniei lor sě-i procure satisfacţiune fie prin terorism, ameninţări, torturări, ori prin foc şi pucioasă. Adecă cu »teremtette«. Disoalvă, aresteaza, distrug . . . ca turcii pe vremea lor.

Aşa li-e priceperea politică? Asta le este vîrtutea.

Foişoara „Dreptăţii"

Casa afurisită.

Novelă.

Traducere de N. C. St.

(Continuare.)

El nu întrà de loc în odaiă, pentru-că 'i erá frică, ca nu cumva sě-i observe Anna neliniştea. Se dete jos cu medicul şi'l însoţì până la capětul stradei. După ce s'a re'ntors, Anna 'l privì mult şi apoi îl întrebă cu o curiositate neliniştită, care se arată de regulă la cei morboşi, când simt că nu le spune cineva adevěrul.

„Ei bine, ce a ḑis medicul?"

„A ḑis că ţi-e cu . . . mult mai bine de cât eri, numai până mâne e periculos în câtva morbul şi recere îngrijire.

El se siliá a evitá ori-ce emoţiune.

„Domnia ta mě iubeşti," ḑise ea.

„Din toată inima mea, rěspunse Henric abia murmurând.

Anna îi făcù semn sě se apropie de ea, şi punêndu-şi mânile în ale lui şi întindênd ochii spre ai lui, începù a-i vorbí cu o voce dulce despre viitoriu. Din când în când o cutremurau frigurile. Ea se sculă pe un moment şi apoi ear' se culcă. Vocea ei deveniá tot mai slabă. Henric o priviá cu durere. În toată clipa faţa ei deveniá tot mai palidă, o lumină slabă luminá din ochii ei şi cercurile cele negre cari îi încungiurau, creşteau tot mai mult.

Ea durmiá. Erá cătră cinci oare. Cătră şease oare o prinseră de nou frigurile. Tot corpul ei tremurá. Ea se sculă şi privì în giur de sine cu spaimă; de sigur întunecimea o spăimêntáse. Ea strigă de douě-ori: Henric! Henric! — care stěteá lângă pat, dar' ea nu'l observáse.

El îi intinse mânile şi ea i-le strînse cu căldură.

„O! Domnia ta eşti aici, ḑise ea cam buzumenită. Eu mě tem, nu mě lăsá singură."

Ear' se culce şi închise ochii. El cugetá, că doarme. Deodată dete un ţipet: „Oh! se poate că eu mor. Eu nu te voiu vedè încă mult, domnule. E întunerec; porunceşte sě aducă o lumină. Numai de cât aprinseră douě lampe şi douě lumini. În vederea luminelor se păreá mai liniştită. Nu mult după acestea sosì şí medicul.

„S'a apropiat sfêrşitul ei, ḑise el. Poate, că prin vre-o minune se va mântuí, dar' altcum preste douě oare va fi moartă.

Mătuşa Annei şi cu părinţii ei ajunseră tocmai atunci la ea. Toţi cinci stěteau lângă patul ei uimiţi, mirându-se cum o fiinţă cae a, eri încă plină de vieaţă, aḑi în oara aceasta n'are putere de a se luptá cu moartea, care se apropie cu paşi repeḑi.

Pre la vre-o şepte oare şi jumětate Anna îşi dete suflarea cea din urmă. Toţi plângeau lângă patul ei, numai Henric, care încă o ţineá de mâni, nu a lăcrimat. Galben, cu ochii înfocaţi, peptul lui se sdrobiá de suspinele, ce 'l înăduşiau şi inima păreá ca i-se rupe.

În urmă el se aruncă în genunchi ca trăsnit de fulger, şi aşa şeḑù timp mai îndelungat cu buzele, ca şi când ar fi fost clăite, pe mânile ei cele reci.

Medicul, pe care l'a cuprins o spaimă, věḑênd durerea lui îl luă şi'l duse cu sine afară.

VI.

Afară la stradă erá întunerec, şi plouá, plouá měrunţel. Ei merseră far' a vorbí măcar un cuvênt, cam un pătrar de oară. Ajungênd la poarta doctorului, acesta rugă pe Henric sě între la dînsul.

Mulţumesc, rěspunse tinerul, eu trebue sě mě duc a casă. Domnia ta veḑi, domnule medic, că acum m'am recreat pe deplin.

Da, foarte recreat, ḑise medicul cu ironie, şi întrà în curte.

Henric în loc de a se duce pe strada Română se întoarse şi-şi îndreptă paşii spre grădina Cismigiu.

Grădina aveá un prospect foarte întunecat. Henric umblă ca rătăcit dintr'o alea într'altă, nisuindu-se a reaflá firul ideilor lui încurcate. Adâncit în gânduri ajunse la marginea lacului. Apa erá turbure. El stětù locului, i-se păreá, că apa cea mută ar voí sě'l amăgiască. Mai încunjură odată lacul şi apoi plecă şi eşì pe poarta care conduce la strada Stirbei-Vodă; apoi se întoarse la dreapta, cutreerá strada calvină şi ajunse în calea Victoriei şi de acì în calea Renaşterei. Când se věḑù făr' de veste în lumină, în mijlocul tumultului de trăsuri şi de călětori, păriá a se fí pomenit din un vis. Îşi mărì paşii şi preste puţin ajunse în strada Română.

Ploaia plouá tot mai tare. El erá ud până la pele, dar' nu simţiá nimic.

„Domnia ta n'ai aflat trăsura, domnule?" îi ḑise servitoriul când îl věḑù întrând aşa de palid, plin de tină şi curgênd apa de pe el.

„Ba nu," rěspunse Henric scurt, şi acela îi deschise uşa biroului şi apoi ear' o închise.

El se trântì pe o canapea şi douě oare în

Nodul gordian.*)

Făgăraș, 18 Octobre n.

Curentul întrodus spre a se sondă și a se face, de se va putè, o împăciuire între Maghiari și Români, nu este ertat a'l oprí, ci oblită sē fie calea lui. Este ceva, că de nu ar fi nu s'ar vorbí. O foaie intimă a comitetului politic național scrie: „Mai sunt și alți factori, cari au cel mai mare interes, ca conflictul dintrē Maghiari și Români sē se complaneze . . . Voesc sē împace pre Români, fără de a realisá o singură dorință a lor.“

Ar fí o rēutate, când în adevēr ar încercá cineva o pace, sē o împedeci. Nu este până acum nici o încercare, este însē o dorință a unora dintrē Maghiari și a altora dintrē Români ventilată prin jurnale, pentru-ca sē sondeze cum bate pulsul și că aplecate sunt oare părțile la oare-care înțelegere?

Este drept, că guvernul conservativ al României a îndemnat pre Români și și cel liberal, de sigur ca sē aibă liniște, îi va îndemná la o împăciuire.

Eu unul ași dorí din suflet sē se realiseze cel puțin un armistițiu, pentru-că e prea torturat poporul nostru: cu gendarmi, cu judecăți, cu temnițe, cu prepusuri, cu denunțări evreești, cu sarcini grele, în cât te cuprinde jalea. Ce sē faci însē, dacă n'am credință în vre-o reușită? Trecutul stăpânitorilor noștri și istoria țērii acesteia ne informează, că între stăpân și rob n'a fost nici odată sinceritate și nici odată nu și-au ținut Domnii promisiunile lor.

De aceea ori-ce înțelegere n'a avut vieață.

Astădi însē — sē dicem — e altă vreme; suntem pe la finea secolului al 19-lea. Un veac este de când au propagat Francezii principiele: *egalitate, frățietate* și *dreptate;* au putut baronii și grofii maghiari sē și-le însușiască.

Sē pot ei gerá de liberali și de humani, dar' aceste daruri trebue sē le simtă popoarele. De și nu dicem, că unii nu și-ar fi însușit aceste principii humane, totuși trebue sē recunoască ori și care, că curentul înțelegerii se oprește de o stâncă; de un egoism național, care se poate numí: *nodul gordian.*

Eată'l:

Guvernul și națiunea maghiară nu poate concede sē fie *egalitate în drepturi* în aceasta patrie. Nu se pot invoí la o egalitate în folosința limbilor popoarelor; egalitate în administrațiunea țerei și egalitate la toate drepturile de cari se folosesc maghiarii, pre cum egalitate este în sarcini. Nu se poate aceasta — vor strigá maghiarii din toate părțile — fiind-că țeara aceasta e maghiară de o mie de ani, de când am învins și am supus poporul Panoniei, deci românii ca învinși sunt numai tolerați. Au sē se mulțămiască cu stările presente cum s'au mulțămit evreii și sașii. Românii vor strigá: Ho, ho! Nu e așa. Noi nu suntem cuceriți, nici venetici și nici aduși de milă de vre-un rege al Ungariei, ci suntem vechi locuitori baștinași, cu cari au pactat maghiarii; suntem cu opt veacuri mai vechi aici de cât ei, și o parte a patriei este și a noastră, — pretindem drepturi egale.

În feliul acesta — vor dice maghiarii — nu se poate nici o înțelegere. Eată nodul gordian. Întrebăm: cum îl va putè cineva desnodá?

Al doilea nod gordian este maghiarisarea. De la aceasta nu se pot abate stăpânitorii, pentru-că mâncând capētă omul apetit. În douē decenii — după statistica maghiară — au maghiarisat ei douē milioane suflete. Erau ei cinci milioane, astădi sunt șepte milioane maghiari. Deci nu pot renunță la o creștere așa rapidă și la un viitoriu atât de briliant.

Limba maghiară e limba statului maghiar — dic ei — trebue sē o știe și sē o vorbiască fie-care locuitoriu al acestui stat; de aceea nu diregătorii statului au sē știe limbile poporului, ci poporul limba statului.

Legile aduse pentru limba statului, mai corect dis pentru maghiarisare, trebuesc păzite și nici o revisuire nu pot ele suferí, prin urmare maghiarisarea trebue continuată.

Românii față de aceasta sentință ce se publică dilnic, declară: *morți mai bine voim sē fim, dar' limba nu o jertfim.* Eată alt nod gordian. Deci o împăciuire cu poporul nemaghiar, până nu se va tăiá acest nod, nu se va putè face.

De unde a rēsărit vorba de împăciuire?

De la agrațiarea neașteptată a martirilor. Dl ministru Erdély când s'au presentat martirii noștri la dînsul ar fi dis: Sē lucreze, ca sē vină românii în dieta Ungariei, că acolo se va pertractá o împăciuire. Jurnalele maghiare au început a scrie mai domol și a atinge unele dorința unei împăciuiri.

Cine a influințat cererea agrațierei?

Nu știm. Dl Dr. Gall susține, că dl ministru Bánffy de la sine o a făcut. Alții scriu, că alte persoane au întrevenit.

Fie cum va fí, bine că a venit agrațiarea martirilor.

De una însē m'au convins diarele României, că guvernul României dorește, ca Românii sē se împace cu Maghiarii. Apriat a scris aceasta și Dl C. Kogălniceanu în „Pester Lloyd“. De unde a rēsărit aceasta dorință? Ea e vechiă, de la 1848, când în ruptul capului lucrá pentru ea nemuritoriul Bălcescu și cu soții sēi. De atunci s'a scris mereu, însē Maghiarii erau prea sus, erau aliați cu Germanii, nu voiau sē audă. Acum, de când în Bulgaria, Macedonia și Turcia a devenit deodată neliniște, s'au îngrijat Românii. Și se pare că tot așa și Maghiarii, cum se aflau ei pe la anii 1864. Sunt aplicați a stá de vorbă cu Românii, și a-i îndemná sē se alipiască de tripla-alianță. Se scrie: Guvernul român s'ar fi declarat de aliat. Schimbarea ministeriului pe neașteptate stă în legătură cu politica esternă. Acestea ar fi causele pentru un modus vivendi. Vor fí așa, sau nu, nu știm, căci diplomații lucrează la întunerec, ca sē fericească popoarele, cari se simt tot mai nefericite.

Sē dicem deci, că Dl min. Bánffy din îndemnul sēu a propus agrațiarea, nu însē din cause din afară, ci pentru-că îl gená osândirea memorandistilor, pentru-că îl gená presa europeană, care osândiá pe Maghiar, și pentru-că a voit sē molcomiască popoarele Ungariei pe sērbarea milleniului. Că guvernul are o intențiune, se simte; el a și pus în lucrare maxima: „divide et impera“. O foaie română s'a pripit prea de timpuriu a începe lupta discordiei.

De ar avè dl min. Bánffy și bunacredință de a se apropiá de români, partidul șovinist liberal, care l'a ridicat la rangul de prim-ministru, într'o di îi va dá un vot de neîncredere și apoi se poate duce.

Partidul liberal este dătătoriu de mēsură la împăciuire.

Noi nu avem scopul a argumentá negațiunea, ci posibilitatea unei împăciuiri.

Am scris aceste rēnduri mai mult, ca sē dicem celor competenți: vedeți, nu cumva sē ne robiți cu vocea noastră, fiind-că atunci nu ne mai putem desrobí. S'au la înțeles sē dicem și noi ceea ce a dis marele maghiar Deák la anul 1866 nemților: „Drepturile, cari se suprimă de cei puternici, se mai pot recâștigá, însē acelea, cari se cedează, nu se mai pot reclamá nici odată.“

Cel mai natural drum politic este lupta solidară cu națiunile nemaghiare asuprite. Aceasta alianță s'a făcut; programul s'a primit și s'a publicat. Numai după acel program trebue a se lucrá. Alianța aceasta nu trebue jignită, ci animată. *Separat nu este iertat a se face nici o înțelegere.*

Neplăcută este aceasta alianță stăpânitorilor, fiind-că ei consideră pe popoarele slave de avangarda panslavismului. Fie și așa, — ceea-ce nu credem, — însē astădi alta modalitate de luptă nu avem spre a scăpá de maghiarisare.

Ne vom aliá noi sau nu cu slavii, viitoriul în Austria și în Ungaria este al lor și nu-l poate oprí nimenea, fiind-că sunt mai numēroși, mai valoroși, și au protector. Maghiarii se tem, noi nu de ei, căci mai trăit'am sute de ani cu bulgarii ca cu frații, chiar și cu sērbii și slovacii. Limba lor nu ni-o pot impune, că vom luptá aliați cu maghiarii contra ei, și slavii încă nu sunt fanatici. Și nici nu sunt românii din Ungaria aproape de masa lor, în urmă ne mângăiem cu ceea-ce a dis banul Filipescu nemților la anul 1854, când erau în România și voiau a întroduce germanisarea: „Dacă este sē perdem, atunci mai bine voim sē perdem una de cât douē, și limba și legea“.

Frații maghiari — mai ales cei de omenie, de oare-ce eu nu țin, că toți sunt șovinisti — negă intențiunea, că ei ar voí sē ne maghiariseze, și dic: Prin limba statului întrodusă în toate păturile voim sē presentăm lumei, *că Ungaria nu e a popoarelor, ci ea este un stat mare maghiar.* Sē nu Vē temeți de maghiarisare. La aceasta Dl Wekerle a cutezat sē întrebe: arētați-mi un singur român maghiarisat? Vom arētáací în treacēt, nu după istoria maghiarisărei nobilimei române și a unei părți dintrē români din veacurile XVI. și XVII., și nici după cea a inteliginței române din veacul al 18-lea, ci vom arētá resultatele obținute adi și fabricele maghiarisărei. Cunoscut este fie-cărui cetitoriu, că 80 míi suflete române din sēcuime sunt maghiarisate. Mai multe mí de suflete române din părțile Oradiei și de prin Marmația sunt maghiarisate; vēdit este, că în fie-care oraș câte 30—40 familii sunt perdute; evident este, că Moldovan Gergely, Alexi și cu creaturile lor lucrează; dovedit este, că unii conducētori sunt tămâiați, alții aplicați la maghiarisare, alții fără încrederea românilor. Astfeliu au cunoscut maghiarii, că terenul este foarte preparat pentru maghiarisare. Spre acest scop au înființat fabrici: Grădinele de stat de copíi (Kisdedovuri); legi pentru întroducerea limbei maghiare în școalele poporale, în școalele medii; legi pentru căsătoria civilă, pentru matricule și religiunea pruncilor din căsătorii micste etc. etc. Această intențiune de maghiarisare deputații maghiari au spus'o pe față adese-ori în dieta Ungariei.

Sunt și optimisti între români, cari dic, că au trecut oardele barbare și românii nu s'au făcut nici goți, nici huni etc., că au putere în conștiința lor de sine. Le reflectăm, că acelea popoarē barbare erau mai humane, de cât cele de adi, ele nu lucrau cu forța, cu intențiune și cu diferite mijloace sē te absoarbă. Le aducem a minte, că numai de la creștinism încoace multe popoarē s'au amalgamisat. Unde sunt Longobardii, unde sunt Cumanii, Bisenii, Pacinații? S'au înghițit de alte popoarē. Trebue sē nu perdem din vedere, că sucul naționalismului la români nu stă în fanatism, ca la maghiari, ci în religiune, care se slăbește, premergēnd cu esemplul trist tocmai cei chiămați, și lucrând acum și legile politice bisericești. Datinele române inteligința română nu le mai ține. *Deci numai defensiva ne mai hrănește naționalismul și numai aceasta ne crește naționalisticii.* Nu rēmâne românilor alt mijloc de cât acela: **sē se apere de moarte națională, de perire.**

O împăciuire pare-că se va putè face fără pericul numai când se va delăturá maghiarisarea, care e nodul gordian. Și aceasta se va putè delăturá atunci, când se va primí programul național, după cum a intonat în „Pester Lloyd“ și Dl C. Kogălniceanu, prin revisuirea legilor de maghiarisare și garantarea prin lege a celor trei limbi, cari s'au tolosit în Transilvania.

i.

*) Publicăm ca părere individuală a dlui coresp., cu carea redacțiunea nu se identifică în toate. — Red.

Austro-Ungaria.

Projectele politice-bisericești în casa magnaților. Eri s'a desbătut în casa magnaților asupra ultimului project politic-bisericesc, asupra liberului esercițiu religionar. Projectul după puțină desbatere, la care au luat parte aproape numai contele *Zichy* Nándor și ministrul de culte *Wlassics*, s'a pus la votare și *s'a primit cu 118 contra 111 voturi*, adecă cu o majoritate de 7 voturi. Dintrē opoziționali au lipsit mai mulți, nu astfeliu însē dintrē sprigínitorii projectului. Se înțelege, că *baronașii* cei noi au fost cu toții de față și au votat, drept recunoștință pentru titlurile primite, cu guvernul. — Primite fiind astfeliu în merit projectele bisericești, vor urmá desbaterile formale asupra acestora.

Starea de asediu din Praga e ridicată. Foaia oficială de adi publică ordinațiunea ministerială referitoare la ridicarea stărei de asediu din *Praga* și din cercurile *Weinberg, Carolinenthal* și *Smichov*. Starea de asediu, după cum e cunoscut, a dictat'o ministeriul Taaffe la 12 Septembre 1893, așadară a avut o durată de doi ani o lună și trei dile.

Străinătate.

Nihilistii. (Petersburg, 21 Octobre.) Poliția a dat de urma unui *diariu nihilist secret.* Preste tot se vede din mai multe simptoame, ca *nihilistii încep de nou a dá semne de vieață.* În diariul confiscat se află între altele și un apel către popor, provocându-l sē elibereze țeara.

———

continuu a suspinat, murmurând cuvinte fără înțeles. Se sculă și se uită mult timp înaintea lui. Luminările de ceară, cari le aprinsese când a întrat, erau aproape consumate și revērsau prin odaiă o lumină de tot slabă.

În întunerecul acela i-se părù de odată că vede ridicându-se douē umbre palide blondine, cari se țineau de mână și rideau către el.

Numai de cât după aceste douē fantoame albe, observà alte douē, cari atârnate de o fume se mișcau încoaci și încolo și făceau niște grimase îngrozitoare.

Una dintrē lumini se stinse. Henric privì fantoamele mult timp ațintind ochii în cot, de unde se credeá a audí o voce șoptind.

Cele douē fantoame se retraseră din 'naintea lui întindēnd mânile celorlalte douē și toate patru începură a jucá în giurul lui. Henric se sculă și le dise:

„Așteptați că vin și eu. Nadège, Anno, oh! preaiubitele mele, nu vē îndepărtareți fără de mine“.

Și el întinse brațul către ele.

Para de la lumina cea din urmă devenì tot mai mică, până ce în urmă se stinse.

Ușa deodată se sgudrì.

Henric trēsărì.

În momentul acesta bătură douēsprēdece oare. Afară ploaia turnă și vēntul gemeá printrē arborii jumētate goli.

Mâne-di când a deschis servitoriul ușa cabinetului de lucrat, a aflat pe stăpânul sēu spânzurat lângă biblioteca, tot la locul unde s'a spânzurat proprietariul casei și nepotul.

Triumful francesilor în Madagascar. (P a r i s, 21 Octobre.) Din Majunga se raportează, că partea cea mai mare a trupelor cari au luat parte la espedițiunea din Madagascar, pe la începutul lunei Decembre va fi transportată a casă. Comunicațiunea între Tananariva, Majunga și Tamateve este asigurată pe deplin.

În ședința de eri a consiliului comunal *Brousse* a făcut propunerea, ca toate cadavrele soldaților căduți în Madagascar sĕ se eshumeze și aducă a casă. Aici apoi ori sĕ se predeie familiei lor, ori sĕ se înmormênteze pe spesele statului, eventual pe ale orașelor. Propunerea s'a primit în principiu și s'a predat comisiunei.

Trecerea prințului Boriș. (B e r l i n, 21 Octobre.) Lui „Kl. Journal" i-se raportează din *Roma*, că agentul diplomatic bulgar Stancov petrece de câteva dile acolo. În sferele aproape de Vatican se vorbește, că petrecerea aceasta stă în legătură cu cestiunea trecerei prințului Boriș la ortodoxie. Principele Ferdinand, căruia de la peregrinagiul deputațiunei bulgare prin Petersburg i-s'a impus sĕ-și crească fiiul în religiunea ortodoxă, vede și recunoaște, că nu se mai poate opune dorinței poporului bulgar. Regularea acestei cestiuni e cu atât mai urgentă, cu cât pe 27 a curentei e convocată sobrania, căreia guvernul trebue nesmintit sĕ i raporteze clar despre aceasta cestiune.

Pacificarea armenilor. (C o n s t a n t i n o p o l, 21 Octobre.) La ordinul special al sultanului mare-vizirul a publicat irada reformelor pretutindenea, dar' mai ales în regiunile locuite de creștini, în cercuri cât se poate de estinse. S'a cetit publice în toate moșeele, bisericele, sinagogele, ear' patriarchul grec și cel armean, pre cum și rabinii au promis, că vor dá preoțimei subalterne instrucțiunile necesare. Patriarchul armean gr. or. încă n'a rĕspuns, dar' se speră, că nici dînsul nu va face greutăți bunelor intențiuni ale guvernului turcesc.

Poporațiunea armeană însĕ privește foarte bănuitoare irada sultanului, căci se teme, că avênd în considerare disposițiunea poporațiunei mohamedane, — reformele promise nu vor putĕ fi esecutate, de ar avĕ sultanul ori-cât de bune intențiuni. Aceasta mai ales în provinciile îndepărtate de centru. — În ceea-ce privește disposițiunea turcilor, aceia au primit vestea iradei cât se poate de reservați, ear' „turcii bĕtrâni" sunt hotărît nemulțumiți. Pe păreții moșeelor s'au aflat în noaptea de eri earăși placate, în care despre reformele promise se vorbește în ton foarte agitat și amenințătoriu chiar.

Corespondență.

Budapesta, 20 Octobre n.

Tinerimea română.

Onorată Redacțiune!

Țin sĕ vĕ comunic, ca un fidel corespondent al DVoastre, câteva din vieața noastră socială.

Despre constituirea societății *„Petru Maior"* v'a încunoștințat la timpul sĕu biroul societăței; mie deci nu-'mi remâne alt-ceva de cât sĕ urez prosperare acestui unic focular de cultură românească în Budapesta.

Alegerile s'au făcut nimerit și spre mulțumire generală. Rĕmâne, ca funcționarii societății sĕ satisfacă speranțelor și încrederii ce societatea a pus-o într'înșii și sĕ realiseze îmbunătățirile propuse, ear' societatea sĕ le dee lealul ei concurs. În astfeliu de împregiurări scumpa noastră societate numai prosperă va putĕ.

*

Un alt moment, despre care de asemenea țin sĕ amintesc, este organisarea tinerimei pe temeiu național-politic. Resultatul acestei organisări a fost și serata de a seară a universitarilor români, ținută într'un restaurant frecuentat mai ales de tinerimea universitară română.

Serata a avut caracter mai mult prietinesc și confidențial. Cu toate acestea, în decursul întrunirei sĕptĕmânale de eri — care de altfeliu este a treia deja — s'au petrecut lucruri de interes general pentru tinerimea română din Budapesta, și demne de relevat.

Așa după mai multe interesante discuțiuni referitoare la vieața național-politică a noastră a urmat o bine întocmită prelegere publică, sau mai bine dis conferință, ținută de către dl Iuliu *Maniu*, rigorosant în drepturi.

Prelegerea, care a tractat despre *„Stat, constituțiune, națiune și naționalitate"*, a fost cu interes viu ascultată, în vreme ce a fost atins în decursul acestei conferențe și poporul român din țeara noastră, despre care conferențiarul a demonstrat evident, că-i compete numirea de „națiune" chiar și în urma condițiunilor *știentifice* moderne.

După conferență a urmat o discuțiune publică asupra ei, la care au participat cu viu interes mai mulți dintrĕ noi.

Conferențe de asemenea natură s'au hotărît sĕ se țină la fie-care prilegiu de întrunire. Scopul lor este întărirea conștienței naționale, ear' resultatul salutar al lor e fără îndoieală.

*

În prima Novembre se va serbá, ca în toți anii, jalnica aniversare a morții regretatului filantrop român *Gozsdu*. Pentru ca serbarea sĕ fie deamnă de memoria regretatului, s'au făcut cele mai estinse pregătiri.

*

Una dintrĕ lucrările noastre de la care frumoase resultate așteptăm, va fi — cred că prin destăinuirea aceasta nu vatĕm discrețiunea — *înfrățirea cu colegii sêrbi și slovaci*, în urma căreia vom căutá sĕ legăm trainice relațiuni de prietinie, ca astfeliu munca noastră comună, în interesul comun al nostru sĕ o putem cu atât mai ușor inagură și continuá neîntrerupt.

Aceste sunt în câteva cuvinte momentele mai de căpetenie din vieața și activitatea tinerimei române din Budapesta, despre care am ținut sĕ aibe cunoștință și publicul român.

Silan.

Din municipii.

Lista viriliștilor români din comitatul S e l a g i u pe anul 1896:

1. Georgiu Pop de Băsești (Iljésfalva) cu 763 fl. 63 cr.
2. Andreiu Cosma (Șimleu) cu 367 fl. 96 cr.*)
3. Vasiliu Mica, notariu (Szamos-Udvarhely) cu 305 fl. 37 cr.
4. Georgiu Pop, advocat (Zelau) cu 263 fl. 25 cr.*)
5. Dr. Vasiliu Gyurko, pretor (Szilágy-Cseh) cu 261 fl. 54 cr.*)
6. Alexandru Pop, jude cerc. (Szilágy-Cseh) cu 258 fl. 10 cr.*)
7. Ioan Ch. Dragomir, paroch (Náprád) cu 252 fl. 56 cr.*)
8. Laurentiu Caba, preot (Sz.-Nagy-Goroszló) cu 235 fl. 36 cr.*)
9. Florian Cocian, advocat (Szilágy-Cseh) cu 212 fl. 52 cr.*)
10. Vasiliu Pop, preot (Alsó-Várcza) cu 194 fl. 04 cr.*)
11. Ioan Bánkos, proprietariu (Szélszeg) cu 190 fl. 08 cr.
12. Dr. Ioan Maniu, advocat (Szilágy-Somlyó) cu 184 fl. 92 cr.*)
13. Zaharie Varna, proprietariu (Felső-Berekszó) cu 180 fl. 47 cr.
14. Ioan Basti, proprietariu (Ėr-Kisfalu) cu 175 fl. 26 cr.
15. Danila Delei, notariu cerc. (Perecsen) cu 170 fl. 04 cr.

*) Cu contribuțiunea duplă.

Cronică.

Timișoara, 22 Octobre n.

Procesul părintelui Adam. După cum am amintit în unul din numerii nostri trecuți, pertractarea finală a procesului intentat de un anumit Szurdu Vincze contra preotului din Moșnița Dimitrie *Adam*, a fost fixată pe Sâmbătă. Pertractarea s'a și ținut, ear' părintele Adam a fost condamnat din partea tribunalului penal *„pentru agitare contra națiunei maghiare"* la trei luni temniță de stat și 100 fl. amendă. Apĕrătoriul acusatului a fost domnul dr. Paul *Jurma*, care cu multă temeinicie și energie a combătut rechisitorul procurorului. — Atât procuratura cât și acusatul au apelat contra sentinței de condamnare.

Necrolog. Nicolau *Marcuș*, paroch gr. cat. de Oradea-Mare, asesor consistorial, referinte la tribunalul matrimonial, membru la oficiul esactoral diecesan, și directorul școalei elementare gr. cat din Oradea-Mare, a rĕposat în 7 (19) Octobre 1895 în anul 54 al etăției și 29 al preoției sale, în urmarea unui morb greu și îndelungat. Înmormêntarea s'a făcut în 9 (21) Octobre d. am. la 1/2 3 oare. Fie-i țerina ușoară și memoria binecuvêntată!

Afer militar la Arad. Se scrie din Arad: Comandantul regimentului de infanterie 33, colonelul C s i k ó s, a făcut o observare foarte atăcătoare la adresa soției majorului V e ș i č. Înțelegênd despre insulta făcută soției sale, majorul V e ș i č, a provocat pe colonelul C s i k ó s, care însĕ a refusat provocarea. Atunci doamna de V e ș i č luându-și o biciușcă a căutat singură sĕ-și iee satitfacțiunea pentru insultele primite din partea lui C s i k ó s. Acesta se află chiar la o conferență militară în mijlocul întregului corp oficeresc, când deodată ușa se deschide și dama insultată, cu biciușca ridicată merse drept către colonel, *căruia apoi îi aplică mai multe lovituri peste obraz.* Oficerii temêndu-se, ca nu cumva comandantului sĕ i-se întêmple ceva și mai rĕu, de oare-ce biciușca erá vênjoasă, cum sunt de obiceiu cele ce se folosesc la dresarea cânilor, se întrepuseră, și doi dintrĕ dînșii conduseră pe doamna V e ș i č din sală afară. Scandalul acesta a ajuns și la urechile comandantului de corp, baronului W a l d s t ä t t e n, la a cărui ordinațiune directă apoi colonelul C s i k ó s vrênd ne-vrênd a trebuit sĕ dueleze cu majorul. Duelul s'a întêmplat alaltă-eri fără nici o vulnerare.

Fotografiile cad sub conceptul de tipariu. Într'un cas concret criminal tabla regească din Budapesta a enunciat deună-di o decisiune interesantă. Oare-cine din Budapesta a fost acusat înaintea tribunalului criminal și condamnat pentru-că a gătit și respândit fotografii de natură obscură. Sentința forului de prima instanță, cât și procedura întreagă fuseră însĕ anulate din partea tablei regești pe motivele: De oare-ce procedura și acusa se referește la un delict causat pe cale de tipariu, fiind-că fotografiile, a caror gătire formează obiectul de acusă, în înțelesul paragrafului 63 din codul penal cad necondiționat în rangul tipăriturilor, și fiind-că tabla regească nu împărtășește vederile tribunalului, care susține, că producțiunea de chipuri nu s'ar putĕ priví ca product al presei, — cestiunea se privește de aparținĕtoare la competența juriului de presă.

Alegerea de primariu al Vienei. Diua așteptată cu mult neastâmpĕr de toate cercurile politice atât austriace cât și — maghiare, se apropie. După cum se scrie din Viena, alegerea de primariu al Vienei se va țină în 29 sau 30 a. l. c. — Alegerea lui Lueger e considerată de sigură.

Cei mai mari contribuenți de dare ai Ungariei sunt fabricele de spirt. După datele ministeriului de finanțe reese, că de la 1 Septembre 1888 până la 31 August 1894, adecă în șeasă ani, darea de spirt (socotindu-se numai vinderile *en gros*, nu și cele parțiale micuțe) la diferitele fabrici de spirt e următoarea:

Fabrica Grünwald & Comp. . . .	10,640.335 fl.
„ Brüder Neumann	9,899.900 fl.
„ Linzer	8,541.280 fl.
„ Egyedi	4,863.781 fl.
„ Soc. pe acții Timișoara .	4,354.433 fl.
Fabrica de spirt Jaurin	3,921.217 fl.
„ Czell	3,283.846 fl.
Colonia de fabrici Arad	3,272.864 fl.
Fabrica Kraus	3,265.598 fl.
„ Blau	3,046.436 fl.
„ Mittelman	2,794.363 fl.
Fabrica de spirt Lugoș	2,007.516 fl.
„ Sigmond	1,825.229 fl.
„ Robeek	1,686.588 fl.
„ Spitzer	1,633.677 fl.
Fabrica de spirt Budapesta . . .	1,483.759 fl.
„ Mendel	1,470.849 fl.
„ Eisler	1,291.582 fl.
„ Mandler	1,147.334 fl.
„ Baron Richard	1,095.103 fl.
„ Weiss	1,025.922 fl.

Aceste douĕdeci și una fabrici au dat în decurs de 6 ani colosala sumă de 76 și jumĕtate milioane. Dar' nu, aceasta sumă a dat'o publicul consumatoriu. Sĕ nu ne mirăm deci, că suntem așa sĕraci, ear' jidovii așa avuți!

Monumente romane. În Alba-Iulia s'a aflat o scaldă de a romanilor și în ea o peatră de sacrificiu cu următoarea inscripțiune: Minervae victrici pia — Sal. Domno — NN. Aug. — Imp. Severi et Antonini Caesares — Allius Sabinus — Libr. Cos. — V. S. L. M.

Altariul acesta ridicat de către Aelliu Sabin în onoarea deiței Minerva este din anii 211—217 d. C.

Literatură, artă și știință.

A apărut **Calendarul ilustrat al Bibliotecei pentru toți** cu 14 gravuri rĕușite și 176 pagini cu o materie aleasă din mai multi autori români și străini. Calendarul e foarte bine redactat și se vinde pe un preț moderat la libr̆ăria Carol Müller din București.

A apărut în editura lui Krafft în Sibiiu: *„Carte de cetire pentru a V-a clasă gimnasială și alte școale medii"*, întocmită după planul înaltului ministeriu ung. reg. de culte și instrucțiune publică de **Alexiu Viciu**, prof. gimn. Aprobată ca manuscris prin înalta ordinațiune a Escelenței Sale dlui ministru ung. reg. de culte și instrucț. publică cu datul 14 Iuniu 1895 Nr. 28.819

Convorbiri literare, apar la 1-a fie-cărei luni în București în editura librăriei Carol Müller. Nr. 10 al anului XXIX are următoriul sumariu: Ioan Popovici, Bănățeanul de T. Maiorescu. — Laïs (comedie într'un act, în versuri) de *Mihail Eminescu*. — Biografia lui Conta, de D. Roseti-Tetscanu. — Manifestările artistice în raport cu rasa, de Theocari Antonescu. — Lacrima (poesie) de D. Nanu. — Dormi copile (poesie) de N. Mihaescu. — Cronica literară: Publicațiunile dlui Weigand, de C. Litzica. — Notiță bibliografică de Svil. — — Noapte (poesie) de D. Nanu. — Revista publicațiunilor. — Bibliografie.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și invităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espedițiia foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe $^1/_4$ de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea."

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea."

Bursa de Budapesta din 20 Octombre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	10 .75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		'40.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		1'0.—
Obl. de desdaun. regal., am ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	$4^2/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	$4^2/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	$4^2/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	[illegible]%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4 /0	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comerciala ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit foncіar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Luda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorțuri reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ orig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6'/0	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	[illegible]%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5,/0	140.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 20 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănațan vechiu . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „ . . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „ . . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „ .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „ .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „ .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. . .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă	—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 20 Octombre 1895.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vənturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.75

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.